

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BdI Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 6 după amiază

Note zilnice

In legătură cu mult flămânzii și goi, goluți de tot, ai pe cari bate vântul pe străzile capitalei, — vai! și ce vânt sulla Marți în București, — umbliând după posturi dela minister la liceul „Sf-tul Lazăr, unde lucrează chipurile ai cu pâinea și cu fițul... zău! dintr'o lipsă de subiect, hai să le punem următoare șaradă de deslegat, celor chemați să rezolve și alte multe probleme!

Mai sânt tocmai trei zile până la deschiderea cursurilor la școlile primare, dar rezultatul examenelor de limba română, la cari au fost supuși iubiiții noștri concetățeni, lealii învățători minoritari, (de nu s'ar intoxica de atâta lealism!), nu se cunosc încă...

Ce să fie?...?

Nu cumva sperietoarele examene, cari au dat și morți pe câmpul de bătălie (Săc!), să fi fost chiar numai niște sperietori, sau mai corect: alte ocazii pentru unii parlamentari, să tragă polițe nouă asupra unei eventuale popularități în rândurile aceloră pentru cari intervin, în virtutea aceluiași lealism la care ne referim în rândurile prime, să nu mai fie clinșiți din loc?

Nu știm cari calcule alchimistopoliticianiste se vor fi interpușând în calea mult adăstatului rezultat, însă, ceace știm cu toată certitudinea, — și la fel cu noi și maimarii dela ministerul instrucțiunii și întreaga suflare românească, trează de atâtea nevoi, cari o apasă greu, — este că avem mulți, foarte mulți învățători români fără posturi!

Lăsați-ne, zău! domnule ministru, să executăm noi operația... și de-ți mai vedea, măcar una din acele stafii turburătoare, ale toamei și ale disperării, pe străzile Bucureștilor, să ne puneți nouă baionetele jandarmilor în piepturi!...

■ In sprijinul revizuirii funcționarilor, pe care o cere d. ministru Slăvescu, fără a se atinge însă cineva de-ai dumisale, că's toți numai aleși pe sprâncenă, un pârliț de cetitor care mai crede 'n îndreptări... ne scrie niște rânduri de năcaz, la adresa diplomei de bacalaureat pe care și-ar fi sprijinit ștutul de serviciu domnul administrator financiar dela Arad, Vazul Doktor.

Și indiscretul cetitor pretinde că, certificatul țănoșului Vazul Doktor ar fi (adică nu!) nu este deloc, fiindcă ar fi fals...), ca eliberat de liceul „Röser” din Budapesta, — ale cărui diplome nici unguirii nu le taxează cine știece. Liceul este bun... numai pentru copiii de grofi cari se nasc tâmpiți și diplomele lui nu dau dreptul posesorilor a ocupa nici o funcție publică. Ba ceva mai mult, — cum pretinde ocazionalul nostru colaborator, — anul trecut, a făcut mare valvă la Budapesta cu adevărat senzațională descoperire, că Ungaria și unele dintre statele succesoriale, între cari România stă în frunte, — sânt pline de diplome false, (refineți: false!), chiar de ale faimosului liceu

„Röser”, fără drept de publicitate și bun... numai pentru copiii cretini de grofi. Iar între cei cari au palpitat din pricina valvei și a cercetărilor, s'ar găsi și domnul administrator financiar Doktor Vazul, — Vasile Doctor, cum sună pe românește.

Restul comentariilor: dacă este adevărat sau ba, iar în cazul când este adevărat, de are, sau nu are domnul Doktor Vazul dreptul să funcționeze și încă în calitatea de administrator financiar, cu certificat fals de studii, sau fie și bun, de-al liceului fără drept de publicitate... rămâne să-l facă superiorii dsale. Dar mai curând, foarte curând. Să nu planeze asupra unui om așa de cumsecade și model de funcționar ce este domnul Vasile Doctor, o asemenea pacoste...

■ In ce ne privește, ne obligăm „ca tot în acest loc, în aceeași mărime și cu aceeași literă”... să-i dăm cuvenita desmințire, dacă se va dovedi că omul nu-i vinovat, — dar să se facă riguroasele cercetări, cari se impun!

■ Oferta d-lui Farkas, dela Timișoara, adresată Primăriei Arad, pentru concesionarea celor două chioșcuri octogonale depe Bulevardul Regina Maria, ne dă iar de lucru.

■ In ciuda celor scrise în două rânduri și a hotărării aduse de comisia indrituită a se pronunța în cauză, cele două chioșcuri cari nu se pot inchiria solicitorilor români, se vor inchiria d-lui Farkas.

■ Așa vrea domnul primar. Să ne trăiești Bade Ioane... până nu fi-or mai muri mulți înainte, că tare negru la suflet te-a mai făcut, pentru treburile românești, mărirea, care te-a amețit rău!

■ In loc să le dărâme, c'asa cere bunul simț estetic, d. dr. Ion Ursu, mare tradiționalist, conservator al edilității ungurești, — cu toate că până și vechiul plan de sistematizare al orașului prevede înlăturarea celor două chioșcuri depe bulevardul Regina Maria, — găsește de cuviință să se încapățâneze, să le inchirieze d-lui Farkas. Pentruce? Să facă d. Farkas, în plin centru al orașului și cel mai animat, în fața catedralei romano-catolice, un mare depozit de benzină...

■ Nau găsit alt loc mai bun d-nii Farkas și Ursu, unde să instaleze „marele depozit de benzină”, decât în inima orașului. Parcă ar vrea să-l arunce cu orice preț în aer...

■ Griji, bade Ioane, să nu te-arunce cumva orașenii pe d-ta dela primărie... din pricina nenumeratelor năzbătii pe cari le faci, la bătrânețe!

■ Ah! Da! Acum bănuim de ce n'au să se facă alegerile comunale la Arad...

■ Desigur, atâta timp cât o sta la primărie dr. Ursu, nici vorbă de succes în alegeri pentru guvernamentali...

■ Da!... Da!... Felicități-vă, domnilor profesor Manolescu și dr. Mărcuș, — strașnică alegere ați mai făcut în persoana d-lui dr. Ion Ursu.

Ștefan Mocanu

Jupân Trichter redivivus...

■ Il făcem deosebita cinste tripotorului Trichter, vechiul nostru client, — dar mai vechi al justiției, — să ne ocupăm în acest loc cu isprăvile dumnealui. Faptele sale, într'adevăr se 'ncadrează în senzațional și la fel, bineînțeles și efectele cu repercusiuni din cele mai triste, cari decurg din acțiunile cinicului exploator de tripouri.

■ Desigur, ne-am fi limitat numai la o simplă informațiune dac'ar fi fost vorba numai de-un... „fapt divers”, — cum pretind că este unii protectori mai puțin sau mai mult interesați ai tripoului, — întrucât patima jocului de „Chemin de fer”, „Braziliana”, „Trente sept” și nu știm cum se mai numesc toate încercările la noroc... s'a extins în întreaga țară, la adăpostul unor autorizațiuni zise legale. Ceva mai mult, ținând seamă că tripoul lui Jupân Trichter funcționează sub firma: „Clubul de tenis și patinaj”, al soc. sportive „Gloria”, — deci bietul sport românesc arădan a ajuns să trăiască din mila lui Trichter, — am fi rămas și mai departe îngăduitori, cum am greșit până 'n prezent, făcând dela înființarea tripoului și până 'n prezent.

■ Situația cea adevărată a tripoului lui Trichter, este, însă, cu totul alta decât au cunoscut-o atât organele superioare cari au îngăduit funcționarea, cât și cei din fruntea „Gloriei”.

■ Suma de 75.000 lei, care se spune că a primit-o „Gloria” până 'n prezent dela Trichter, nu reprezintă nici douăzeci la sută din ce a jefuit Trichter, prin jocurile distractive; „Chemin de fer”, „Trente sept” și „Braziliana” pe naivii cari i-au încăput pe mână.

■ Indiferent de cine a semnat autorizația, d. Juca sau Iamandi; puțin să le pese și de lamentările unor domni conducători ai clubului sportiv „Gloria”, organele parchetului, cele militare și ale Siguranței generale, au datoriat să se intereseze ce se petrece acolo.

■ Dacă într'adevăr e 'n joc existența unui club sportiv românesc, n'are decât conducerea lui să facă apel la noi cotizațiuni ale bunilor români, cari, slavă Domnului, se mai găsească destui în ținutul Aradului; însă, pentru acest unic motiv care justifică în prezent existența tripoului lui Trichter, nu este permis a se ignora sumedenia de interese morale, sociale și

economice cari se primejdiesc în acea tarabă de trișori și de jefuitori nesătui ai naivilor cari 's ademeniți a frecuenta spelunca.

■ Cu 'n ceas mai devreme autoritățile trebuie să prevină decadența completă a unor comerțianți, profesori și ofițeri cari și pierd ultima centimă pe mesele verzi ale lui Trichter.

■ Nu-și pune, oare, nimeni dintre cei obligați să și-o pună, întrebarea: că odată alunecați pe povârniș și profesorii și ofițerii intrați în ghiarele rapacelui Jupân Trichter, putea vor să se mai oprească; nu vor cădea și ei în vina locotenentului Stavrescu dela Oradea, — pentru a-i umplea buzunarele lui Trichter, s'aibă cu ce-și întreține armata de amante și să sfi-deze modestia cetățenilor pacinici, prin traiul scandalos ce l duce?

■ Cerem autorităților, — și o vom cere într'una, până își vor face datoria, să 'nchidă tripoul lui Trichter; trimițându-l pe bătrânul pușcăriș la urmă, până toți acei naivi pe care i jefuiește zilnic nu vor ajunge să lase pe mesele verzi ale tripoului și ultimul dram de onoare ce mai au!

Dinu I. Ștefan

Oscilația Ungariei

— Ungaria rămâne revizionistă. — Sentimentele... comerciale ale lui Bethlen. — Incercări de „înfrățire” cu Mica Înțelegere —

■ Opinia publică europeană nu știe ce să creadă. Ungaria nu știa nici ea de partea cui să se dea. Tinerii și presa vorbesc într'un fel, iar contele Bethlen, — idolul lor — declară tocmai contrariul.

■ Contele Bethlen spune că Ungaria rămâne revizionistă și că atâta timp cât nu va interveni nici o schimbare în această gravă problemă, nu vor putea subzista raporturi bune, nici măcar satisfăcătoare, între Ungaria și statele Micii Înțelegeri. „Ungaria, — zice mai departe d. Bethlen, — nu este atât de bogată încât să se pună, fără un interes real, în serviciul scopurilor cari nu reprezintă decât interese secundare pentru Ungaria”.

■ Ceace spune d. Bethlen e, de regulă, luat ca literă de evanghelie de conaționalii lui și cu atât mai mult de către grofi, ale căror sentimente, cu nimic mai puțin mercantilizate decât ale contelui, promovează și lucrează pentru o revizuire care le-ar aduce foleose și nu caută prietenii decât cu cei cari le-ar putea asigura, în oarecare măsură, acea comercială revizuire.

■ Dar iată că sârmana Un-

rie se simte în pericol. Iși vede interesele compromise și lăsate 'n părăsire de Germania, pe care își sprijineau nădejdiile. Și stă în dilemă. Opinia publică e pentru Germania, în cazul unei ruperi a acesteia cu Italia, având în vedere că unguirii așa au fost crescuți, sub aripa protectoare a nemților. Adică i s'au vârit ei sub aripă, fiindcă o știau tare.

■ Ziarele legitimiste însă și cele de stânga, cer guvernului maghiar, ca în cazul rușiei, ca urmare a apropierii franco-italiane, Ungaria să treacă de partea Italiei. „Magyar-ság”, „Esti Kurir”, „Népszava” și „Ujság” spun că politica ungară de până acum, trebuie părăsită și să se încerce a se ajunge la o înțelegere cu Franța, prin mijlocirea Italiei, și apoi, cu Mica Înțelegere.

■ Chiar cu riscul unui războiu în Europa centrală (din care, la urma urmei, ei nu prea ar avea mare lucru de pierdut), unguirii cred că vor găsi momentul prielnic oferit de victoria uneia sau alteia din cele două mari puteri, din care

ei ar putea profita.

■ Politica în două luni a Ungariei e însă prea străvezie. Pe când contele Bethlen face declarațiile amintite, șeful organizației foștilor combatanți din Ungaria a fost la Paris pentru a lega prietenie cu Franța. S'a întors de acolo cu tricolorul francez, cu care a decorat mormântul eroului necunoscut dela Budapesta.

■ Vom vedea cine va lua în considerare naivele manevrări ale Ungariei în dilemă.

D. Călin

D. Goga încearcă o concentrare a micilor grupări politice

■ BUCUREȘTI, 13. — D. Octavian Goga sosind în Capitală, a luat imediat contact cu fruntașii partidului d-sale, pentru a discuta programul marelui adunări ce va avea loc la Cluj, — cu care ocazie d-sa va ține un mare discurs.

■ D. Goga a declarat ziaristilor, că înainte de adunarea dela Cluj, va lua contact cu alți șefi de partide, încercând o concentrare a micilor grupări politice.

Noi și sârbii

Ziarul „Curentul” din 9 Sept. a. c. ne aduce o veste care ar trebui să ne bucure, având în vedere ameliorarea situației școlare a fraților rămași în Bănătuț sârbesc.

Iată, pe scurt, ce scrie „Curentul”: „...conform convenției școlare încheiate anul trecut între România și Jugoslavia, la Timișoara a luat ființă un gimnaziu sârbesc, pe lângă liceul românesc Diaconovici-Loga și la fel, s'a deschis și un gimnaziu românesc la Vârșat, pe lângă gimnaziul sârbesc de acolo.

Corpul profesoral, — mai spune „Curentul”, — va fi recrutat, pentru gimnaziul sârbesc dela Timișoara dintre membrii corpului didactic din Jugoslavia, iar pentru gimnaziul românesc dela Vârșat, dintre membrii corpului didactic din România.

Oare, într'adevăr, așa stau lucrurile, după cum scrie „Curentul”?

S'aducem și noi oare cari contribuțiuni la această înțelegere.

În ziua de 30 August a. c. s'a fixat examenul de admitere a elevilor români pentru cl. I-a a așa numitului gimnaziu românesc.

Se înscriuseră 78 elevi, spre a se prezenta la acest examen, dar din cauză că directorul gimnaziului le a spus părinților că nu va putea primi decât 50 elevi, de-oarece o lege sanitară îi interzice să treacă de acest număr, cum și din cauza că înainte cu vreo două zile de data de 30 Aug. se lansase svonul că internatul românesc, din lipsă de fonduri nu va putea lua ființă, restul de 28 elevi, ce a trecut de numărul 50, s'au retras.

La examenul de admitere nu s'au putut deci prezenta, decât 50 elevi, număr admis prin monitorul oficial al lor. Pentru examinarea acestora, s'a format o comisiune compusă din șase profesori sârbi, sub președinția directorului dela gimnaziul sârbesc.

Cu examinarea din limba română a fost delegat un pensionar sârb, un anume domn dr. Mărgan, — zice-se de origină românească, — dar care nu poate îndruga nici o vorbă românească și ale cărui sentimente față de români le sunt cunoscute românilor din Sârbia, încă de pe timpul când ocupa înalte funcțiuni pe la diferite preturi și prefecturi.

Acest domn dr. Mărgan, care în viața sa numai studii de limba română n'a făcut, s'a apucat să examineze băieții tocmai din morfologia și sintaxa gramaticii românești, punând întrebările într'o limbă ce era un „talmoș-balmoș” de latină, franceză, italiană, sârbă, numai românească nu, încât băieții nu puteau să înțeleagă nimic din ceea ce-i întreba.

Și dupăcum era și firesc, băieții cari, timp de patru ani de școală primară sârbescă nu învățaseră nici să citească bine în limba lor maternă, n'au putut să-l mulțumească pe d. dr. Mărgan

și stimată comisiune, așa încât, la examenul din limba română au fost respinși 17 elevi, rămânând să se înscrie în clasa I-a doar 33, dacă nu se vor mai retroge și dintre aceștia, din cauze materiale, în caz că nu va lua cumva ființă internatul românesc, dupăcum s'a proiectat, și unde va fi mai ușoară întreținerea, dacă se vor da și ajutoarele promise conform convenției.

Zilele acestea, printre altele, o scrisoare ne-a adus vestea, că domnul Mărgan a fost nevoit să primească titlul de profesor al catedrei de limba română dela gimnaziul românesc din Vârșat, lucru de alt fel adevărit și de unul dintre protopopii noștri de acolo.

Atunci, cum rămâne cu informația „Curentului”, referitor la recrutarea profesorilor?

Și afară de acestea, așa zisul gimnaziu românesc, din Vârșat, știți la ce se reduce? La cl. I-a paralelă celei dela gimnaziul sârbesc, având o catedră de învățământ facultativ a limbii române, cu patru ore pe săptămână, restul materiilor predându-se numai în sârbește.

Așa stând lucrurile, ne mai putem noi permite luxul să ne mândrim cu prietenia sârbilor, laudându-ne că ni-au deschis un gimnaziu românesc la Vârșat?

Oare așa se prezintă și școlile naționalităților din România-Mare?

Cum, o clasă paralelă, cu patru ore pe săptămână de limba română, învățământ facultativ, cu un profesor care nu știe nici o iotă cumsecade românește, se poate numi gimnaziu românesc?

Dar, în definitiv, cine este vinovat de aceste stări?

Sârbii? — nu! Vinovați suntem numai noi, românii, fiindcă s'a încheiat convențiunea în condițiuni nefavorabile nouă.

Am tăcut și am admis să se fixeze art. 8. care prevede „o catedră de învățământ facultativ de limba română, respectiv sârbă”, cum și stipulațiunea că... „profesorii se vor recruta dintre supușii sârbi, de naționalitate română și vice-versa, rămânând ca numai în caz de nu se vor afla dintre aceștia, să se recurgă la profesorii din România, respectiv din Jugoslavia, pentru necesitățile gimnaziilor respective”.

Trebuia să-și fi dat seama domnii cari au făcut convenția, că sârbii vor proceda așa cum procedează azi și cum au procedat întotdeauna, trăgându-ne pe sfoară.

Se spune că la gimnaziul sârbesc din Timișoara situația este contrară celei dela Vârșat, anume, cl. I-a cu care începe din anul acesta gimnaziul, este și aci paralelă, dar cu deosebirea că toate materiile se propun în l. sârbească, având a se propune doar câteva ore de limba română săptămânal, iar profesorii necesari se aduc din Jugoslavia, așa după cum s'au adus mai

zilele trecute și un număr de 35 învățători.

Nu ne-am mira să se adevărească toate acestea, căci politica „mănușilor” pe care o folosim în toate chestiunile noastre cu sârbii, a mai adevărit și alte lucruri mult mai grave, dacă chestiunea aceasta nu este așa de importantă pentru capetele conducătorilor intereselor neamului nostru.

Dar, dacă nu este prea târziu și pentruca reciprocitatea să se numească și să fie de fapt reciprocitate, așa cum o înțeleg sârbii, să se numească și la gimnaziul din Timișoara, profesor la catedra de limba sârbă, un om la fel ca d. dr. Mărgan, pe care ei ni l-au impus la catedra de limba română dela gimnaziul românesc din Vârșat.

Autoritățile n'au drept să-și facă datoria.

F. Teonția

Cinematograful CENTRAL

Programul de azi:

Wilhelm Tell

Conrad Veidt,
Hans Marr,
Maly Delschaft,
Theodor Loos

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Repriză!

Regele țiganilor

Jose Mojica,
Rosita Moreno

Reprezentările
la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi ultima oară!

De azi reprezentările se încep
la orele 5, 7.15 și 9.15.

Harry Piel

în filmul lui cel mai grandios

Jos masca!

VINE!

Film Vienez cu muzică și humor

Romanul
prințului Habsburg
Orth Joan

Gretl Theimer, Karl Ludwig Diehl, Paul Richter, Paul Hörbiger

Dacă iubiți „ECOUL”,
faceți un efort pentru
succesul său, plătindu-
vă abonamentul.

Presă ungară și Italia

Budapesta. — Ziarele legitimize și cele de stânga, cer guvernului ca în cazul unei ruperi dintre Italia și Germania, ca urmare a apropierei franco-italiene, Ungaria să treacă de partea Italiei.

Ziarele „Magyarság”, „Ujság”, „Esti Kurier” și „Népszava”, spun că trebuie să se părăsească politica ungară de până acum, care se baza pe acțiunea politică a Romei-Berlin și să se încerce să se ajungă la o înțelegere, prin Italia, cu Franța și prin aceasta, cu Mica Înțelegere.

Dar ne mai aducem aminte ce scria presa maghiară acum câteva zile, despre Mica Înțelegere. Și acum mai au tupeul să încerce un pas de apropiere? Unele ziare spun acum că aderarea Cehoslovaciei la convenția dela Roma ar fi chiar de dorit.

„Magyarság” spune că azi, Austria a devenit cheia situației.

În special dela moartea lui Dollfuss toate statele au constatat că pericolul, care amenință Austria, trebuie înlăturat.

Disolvarea „gărzilor Maniu”

La ședința Comitetului executiv al partidului Național Țărănesc, s'a luat în discuție existența „gărzilor Maniu”.

A luat cuvântul asupra „gărzilor” și d. Iuliu Maniu. D-a arătat că, personal, din punct de vedere sentimental, a fost mulțumit de faptul că s'au organizat aceste „gărzi” pentru apărarea vieții sale amenințată în mai multe rânduri. D-a adăugat că, chiar de ar fi amenințat și de-acum înainte, nu se teme de asemenea amenințări.

În încheiere însă d. Maniu a spus: „Dacă partidul hotărăște desființarea „gărzilor” eu rog

pe inițiatorii și membrii lor să se supună hotărârii conducerei partidului”.

Comitetul executiv, după lămuririle d-lui Maniu, a votat cu unanimitate desființarea acestor „gărzi”.

A rămas ca în comunicatul general asupra lucrărilor comitetului executiv, d. Mihaleche, după ce va arăta hotărârea de disolvare ce s'a luat, să facă precizarea că pe viitor oricine va activa sau va adera la acțiunea acestor „gărzi”, încetează de a mai face parte din cadrele partidului național-țărănesc.

Ungaria nu renunță la revizionism

— Ce spune contele Bethlen —

Budapesta. — Interviewat de un reprezentant al ziarului „8 Ora Ujsag”, contele Bethlen, fost președinte al consiliului de miniștri, a declarat următoarele:

„Azi statu-quo european este asigurat printr'o întreagă rețea de pacte regionale dând Micii Înțelegeri o securitate mai mare decât în trecut.

„Datoria cea mai importantă a guvernului și a opiniei publice ungare este de a lupta împotriva eforturilor statelor vecine în această direcție”.

D. Bethlen respinge dease-

meni acuzația că s'a adusă ea ar fi părăsit cauza revizionismului.

„Este inadmisibil — a spus contele Bethlen — ca revizionismul să fie împiedecat continuu de grija pentru binele conaționalilor trecuți sub stăpânire străină.

„Cât timp nu va interveni nicio schimbare în această gravă problemă, nu vor putea subsista raporturi bune și nici măcar satisfăcătoare între Ungaria și statele Micii Înțelegeri”. (?)

Prelungirea stării de asediu

Consiliul de miniștri de ieri a luat în discuție și a hotărât asupra prelungirii stării de asediu.

Starea de asediu, s'a înființat prin lege specială votată de Parlament și a fost semnată de primul ministru Tătărescu și de d-nii general Uică, pe atunci ministru al apărării naționale, Victor Antonescu, ministrul justiției și Inculeț, ministrul de interne.

Prin lege se hotără că starea de asediu se institue pentru o durată de șase luni, dar cu posibilitatea, pentru guvern, de a o prelungi pentru alte șase luni.

Termenul prevăzut de lege expirând la 15 Septembrie, prelungirea ar urma să fie făcută, în caz de necesitate, în baza legii deplinei puteri, pe cale de decret-lege.

În acest scop între membrii guvernului au avut loc mai multe consfătuiri, în cursul cărora s'a examinat situația politică și socială internă.

Depe urma acestei examinări, membrii guvernului au găsit că, pentru asigurarea li-

niștei interne, e necesară prelungirea stării de asediu.

În acest scop s'a alcătuit un decret conținând un singur articol.

În afară de aceasta se va alcătui și un jurnal al consiliului de miniștri care va fi discutat de consiliul de miniștri de Joi.

Decretul va fi prezentat, spre semnare Suveranului, pe ziua de Vineri, de d. Inculeț, ministrul de interne.

Invoirea „Băncilor Bănățene Unite” cu deponenții

„Băncile Bănățene Unite” au oferit deponenților săi o cotă de 40%, plătită în decurs de 7 ani, în 14 rate de câte șase luni.

Marea majoritate a deponenților a semnat declarația de aranjament în acest sens.

Funcționarea pe mai departe a acestei bănci este deci asigurată.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRII.

A 19-a conferință parlamentară internațională a comerțului dela Belgrad

— Programul conferinței. — Delegația românească și-a creiat un prestigiu frumos —

Anul acesta, în ziua de 16 Septembrie, se va deschide la Belgrad a 19-a conferință parlamentară internațională a comerțului. Cu ocaziunea aceasta se vor sărbători 20 de ani dela înființarea acestei instituții, fondată în Belgia la 18 Iunie 1914, sub patronajul Regelui Albert. În trei conferințe istorice ținute în 1916 în Franța, în 1917 tot acolo și în 1918 la Londra, ea a contribuit la pregătirea legislației economice de după război.

Adesea se face confuzie între conferința parlamentară internațională a comerțului cu Uniunea interparlamentară, ele însă nu au nimic comun. În timp ce conferințele Uniunii interparlamentare se ocupă cu politica internațională și de arbitraj, conferința parlamentară internațională a comerțului se ocupă cu unificarea economică și cu cooperarea statelor în ce privește diferitele probleme de mare interes, în deosebi în ce privește circulația bunurilor.

Rolul delegației românești și programul

România a fost în anii de după război bine reprezentată la această conferință.

Unul dintre reprezentanții României, care s-a făcut cunoscut la aceste conferințe este d. prof. dr. Mihail Șerban, rectorul Academiei de agricultură din Cluj, fost subsecretar de stat. În deosebi la conferința dela Berlin din 1929 d-sa s'a distins prin pregătirea sa, aducând laimă delegației românești.

Programul de lucru e următorul: reconstruirea economică a Europei. Raportor general d. Pierre-Etienne Flandin, deputat și fost ministru. Următorul punct dela ordine de zi este acela privitor la pactele regionale, raportor fiind un parlamentar iugoslav.

Un raportor italian va expune apoi problema diferitelor aranjamente internaționale de căi ferate.

Unul dintre cele mai importante puncte dela ordine de zi a conferinței internaționale este: sporirea puterii de cumpărare a populației agricole. Raportorul acestei probleme este d. dr. Mihail Șerban, rectorul Academiei de agricultură din Cluj.

Următoarea problemă de la ordine de zi este organizarea lucrărilor publice. Raportor este d. Georges Iwanowski, senator și fost ministru. Urmează apoi discuții asupra necesității stabilității monetare, unificarea internațională

relativă la proprietatea industrială, dreptul de autor, etc.

La lucrările comisiei agricole și coloniale le găsim iarăși pe delegatul României d. prof. M. Șerban. D-sa are aci un referat de mare importanță, despre mecanizarea agriculturii, avantajele și dezavantajele ei.

Programul conferinței internaționale e următorul:

Duminecă 16 Septembrie la ora 9 se intrunesc în sala de ședință a Senatului iugoslav delegații conferinței parlamentare internaționale. Chiar în prima zi se va pune problema sporirii puterii de cumpărare a populației agrare, care urmează a fi dezvoltată de d. prof. Șerban, ca unul din punctele cardinale ale congresului.

La ora 10, tot la Senat, se intrunește consiliul general, iar la ora 11 prima ședință a comisiei pentru reconstrucția europeană.

M. S. Regele iugoslaviei la deschiderea conferinței

După masă la ora 3, se ține ședința inaugurală a conferinței, în prezența M. S. Regelui Alexandru al Iugoslaviei, a membrilor guvernului și a corpului diplomatic.

Seara la ora 9, guvernul iugoslav oferă parlamentarilor participanți la conferința internațională, un banchet în parcul „Topcider”.

Protactinium

New-York. — Profesorul Aristid von Grosse dela Universitatea din Cleveland, a reușit să izoleze în formă metalică un nou element No. 91, cunoscut în știință sub numele „Protactinium”, unul din cele mai greu de izolat corpuri, după cum spunea d-na Curie, renumita savantă franceză.

Noul corp are proprietăți identice cu ale radiumului, însă puterea lui activă este de 140 de ori mai mare decât a radium-ului. Protactinium și Actinium sunt mult mai rare decât radiumul.

Se anunță, că termenul fix al desvelirii monumentului ridicat în comuna Chișineu-Criș, jud. Arad, în amintirea marelui luptător național și unuia dintre memorandiștii din județ, care este Mihail Veliciu, este definitiv fixat pe ziua de 7 Octombrie a. c.

Invățători și elevi români, Cumpărați cărțile și rechizitele școlare la

LIBRĂRIA

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” BULEV. REGELE FERDINAND I.

CARE ESTE CEA MAI BINE ASORTATĂ LIBRĂRIE ROMÂNEASCĂ DIN TIMIȘOARA SE ACORDĂ RABATURI MARI

SPRIJINIȚI COMERȚUL ROMÂNESC, DAȚI AVÂNT CULTURII ROMÂNEȘTI!

— PREȚURI EXTREM DE AVANTAJOASE!!! —

Interesantele declarațiuni ale deputatului arădan Ștefan Popovici

— Cum vede d-sa situația la granița apuseană? —

Solicitat de serviciul de informațiuni de presă: „Observator” din București, fruntașul intelectual și patriot care este simpaticul deputat guvernamental de Arad, d. Ștefan Popovici, i-a făcut următoarele interesante și sincere declarațiuni, pe cari, pentru valoarea lor precisă, le reproducem în întregime:

Un motto...

Nu sunt un xenofob, nici un extremist de dreapta sau de stânga. Rămân un simplu anonim al sufletului românesc pe linia care jalonează evoluția tradițională a acestui suflet: de a nu pretinde decât ce este al său, însă de a apăra fără concesii, cu perseverență, cu jertfe, un drept conștiințil, nu de întocmiri lumestii, ci de sentințe sufletești rostite de veleaturi.

Să fie rândurile de mai sus motto-ul cinstit a celor ce vor urma.

Cel doi factori...

Doi sunt factorii cari reprezintă securitatea unei națiuni — și în speță a unei țări ca a noastră, integrată în drepturile ei — armata și apoi moralul acelei națiuni, adică starea de suflet, pregătirea sufletească a națiunii întregi, nefragmentată, unitară, armonizată în orchestrația tainică a sufletelor indivizilor. Pregătirea aceasta a sufletului, așezarea moralului unei națiuni pe un plan superior, impune aceeași grijă, egală atențiune, muncă similară celeia solicitată de pregătirea armată, pentru că trecutul apropiat, a dovedit la toate națiunile în vâltoarea războiului cel mare, că sănătatea morală a armatei civile dinapoi

frontului a dat impulsivitatea, sprijinul, rezistența și victoria armatei propriuzise.

Ce este sufletul națiunii?

Factorul acesta pe care în mod comun și în timpuri normale îl numim opinie publică, dar care ar merita să fie numit sufletul națiunii, trebuie ca și celălalt factor — armata — să fie supus unei educațiuni, unei instrucțiuni și unei pregătiri speciale. Pentru că nu trebuie să ne bazăm numai pe o sănătoasă și spontană reacțiune a acestui factor sufleteș la momentul oportun, ci reacțiunea aceasta specifică sufletului românesc, cată a fi îmbinată din timp cu o pregătire specială, astfel că la momentul necesar amplasarea ei să fie dărâmatoare de piedici.

Despre abundența minoritarilor în funcțiile publice și despre presa din Arad

Ei bine, nu am făcut aproape nimic în această privință, în special în regiunile de frontieră. Se va vedea deocamdată o latură creatoare de concluzii cât se poate de triste. Înșir fără comentarii: în orașul Arad, procentul funcționarilor din oficiile publice, deținut de cetățenii minoritari, în general egalează pe acela al pământnilor, cu excepțiunea unor instituții în cari elementul minoritar predomină, în special în posturile superioare. Apoi existența a șase gazete unguerești, cu tiraj relativ mare, toate cotidiene, afară de hebdomadare, față de două cotidiene românești, cari trăesc numai prin puterea entuziasmului directorilor lor. Nu întrebați cu ce sacrificii și cu câte necazuri trebuie să lupte acești oameni pentru ca slova graiului românesc la hotarul soarelui apune al țării să aibă în fiecare zi pecetea existenței ei. Nu acuzăm pe nimeni, însă atunci când fiecare român citește cel puțin două gazete minoritare pe zi, — poate — ridicându-se pe treapta unei înțelegeri care trebuie să

fie a tuturor, să tragă cel puțin dintr'o gazetă românească și în mod zilnic, izvorul acela de apă vie națională.

La Chișineu-Criș

În provincie mai rău: cunosc o plasă limitrofă cu frontiera, a Chișineului-Criș. Ei bine, aici sunt medici de plasă unguri, în parte notari unguri, instituții etatizate ca: Serviciul Apeilor și Sindicatele de Criș, unguizate prin factorii de conducere, diriginți de poșta unguri și acum în urmă spectacolul deplasării a patru șefi de gară români depe linia de frontieră și a înlocuirii lor cu minoritari. Într'un cuvânt tot ce cuprinde în administrația națională a unei țări, secretele pe cari se bazează pregătirea pentru cazurile extreme de război la frontiera țării printr'un conservatorism explicabil numai indolenței noastre și acum după șasesprezece ani dăinuiește aceeași veche situațiune. Nu cere nimeni măsura extremă — pe care nici personal nu o admit, — a radierii unor drepturi câștigate de funcționarii minoritari. Și ei, ca și cei români de baștină, în calitatea lor de cetățeni români, au dreptul la ocuparea acestor posturi. Însă dacă funcționarul român de orice categorie, poate fi mutat atunci când interesele de serviciu impun această, credem că necesitățile de ordin național și de justificată pregătire pentru viitor, poate constitui un temel cu atât mai legal, ca funcționăria minoritară de la frontieră să fie deplasată spre interior.

Alte adevăruri triste

O noțiune civilizată de respect al sentimentului național, trebuie să îngăduie oricărui funcționar în slujba statului nostru, să păstreze în el și pentru el, conștiința naționalității careia aparține cu respectul desăvârșit față de statul în care este încadrat. Cine poate garanta însă pentru acești funcționari minoritari dela noi, că îngăduinței acesteia de respect a naționalității fiecăruia, nu i se răspunde cu inflacă-

(Continuare în pagina IV-a.)

MARELE CIRC „KRATEYL”

Instalat în piața de fân din Timișoara-Fabrică

Dă în fiecare seară la orele 9 mari reprezentatii de gală

Cu un program nemalvăzut la Timișoara

Sărbătorile și Dumineca două reprezentații.

PREȚURI POPULARE

Programul pe Septembrie al Barului-cabaret „MADAR”:

Rin-Tin-Tin și Pimpipi

În program se produc: LAURA BERTINI, MANCILA FAYETTE, FORTUNATA MARSELA, SISTERS BARRISON, RITTA RYLL, DIKTA RENNY, KELETI BABA SARY & BABY

Cântii - minune, cu renume mondial, cari citesc, socotesc și au auz muzical. — Nu în lîm, ci în carne și în oase. —

Murdărie pe ungurește, - jaf... pe toate limbile

**Restaurante, cafenele, hoteluri, cinematografe, străzi
— Ce vede un călător care trece prin Arad? —**

Trebuie să fii insensibil față de tot ce e naționalism sau patriotism, să nu-ți vie să-ți dai în cap, sau să le pui câteva doze de hidrogen sulfurat sub scaunele oficialităților arădane, după ce ai stat o zi în acest oraș.

De cum te cobori din tren și dai să intri în oraș iei contact cu murdăria și cu aspectul lui unguresc. Despre firmele cari te întâmpină în drumul dela gară până în oraș, s'a mai scris în coloanele acestei gazete.

Dar să încerci să intri să mănânci ceva, să te întârești puțin după oboseala drumului. În apropierea garii e promiscuitatea femeilor cari nu te lasă să stai la masă singur și liniștit, ci te asaltează cu oferte de cari nu-ți... arde, trudit cum ești. Și apoi la restaurantele de acest fel, clienții sunt de obicei jefuiți având în vedere că sunt călători și n'au să le mai calce'n prăvălie.

De vii mai spre centru, ori găsești ploșnițe'n supă, cum s'a întâmplat de repetate ori, la unul dintre cele mai bune restaurante din oraș, ori ești servit în silă și prost. Nu știi de ce nu poți găsi în Arad un chelner stilat, un chelner care să te servească cu plăcere și prompt.

Jaf Internațional

Căci în cazul când ești servit mulțumitor, scoți bani din buzunar fără să știi. Dar când la fiecare fel de mâncare ți se servește... un nou motiv de scandal și-ai apoi când la plată vezi că ța-lul îți scotește și lucruri pe cari nu le-ai consumat sau face adunarea greșind, — întotdeauna în favorul lui, — chiar și un preț potrivit te enervează. Dar, vă rog să credeți, nu e cazul în ceea ce privește prețul potrivit. Un prânz modest compus din supă, friptură și prăjitură, te costă 45—50 de lei. Dar dacă mai ieși o bere sau un spritz? Cu rabat ce... „ai-lantă” și cu „etc.” pe care ți-o adaugă ța-lul, n'o scoți mai puțin de-un sutar pentru că restul de vre-o 4 lei pe cari vrea el să ți-i mai dea, ca să nu zici că-i parșiv, îi lași pe masă pentru chelner... „de!” „noblesse oblige!”

Iar scara

fi care găsește un motiv ca să dubleze prețurile. Unul are dancing, altul bordel, altul hipnotizor, al zecelea are muzică bună, altul sală cu parchet sau fețe curate de masă... iar un al douăzelea are... bunăvoința de-a te jefui.

Mai adăugați florăresele, vânzătorii de cărți postale ilustrate, de bomboane „Vingai” de alune americane, de ziare apărute acum o săptămână, sau simplii cerșetori fără motiv, și vă rog să stați mai bine acasă și să cinați mezeluri din hârtia în care au fost împachetate. N'o să vă piseze muzica la fiecare cinci minute cu farfuria cerșetoare, n'o să vă enerveze chelnerul sau cocotele și-o să vă săturați... ești.

Dar cafenelele...

Dacă te pun păcatele să te aventurezi prin cafenele, fie

ele de orice rang înalt, de jăcmăneală nu scapi decât dacă n'ai bani. La cărți, la „domino”, la roemi, la orice joc în fine, găsești imediat parteneri. Dar mai bine nu i-ai găsi. Toți se coalizează împotriva ta. Și-s toți trișori meșteri.

Ba s'a 'ntâmpnat că unul, după ce i s'au luat banii, i s'a administrat o bătaie... „cum e prescrip”, pentru că... nu mai avea bani.

Dar murdăria și fumul, dar injurăturile și în general, limba din aceste cafenele! Nu știi unde să te crezi.

Și-s foarte rare descinderile în aceste culburi de murdărie fizică și sufletească. Se poate vedea aici mizeria pe toate paginile și pe toate treptele: întreținută carii și omoară timpul, pun-gași cari se întâlnesc pentru a făuri planuri, trișori cari acolo-și au... biroul sau femei cari chibțuează o zi sau o noapte întreagă pentru ca să la câte ceva din câștigul fiecărui dintre jucători.

La hotel

portarul cât o fi el de somnoros, știe să fixeze prețuri convenabile... pentru el. Camerele, ca vai de ele. Paturile pline de ploșnițe, iar rufăria: „n'au dormit decât trei domni în ea, dar erau de condiție bună”... Apă proaspătă nu găsești, dimineața te scoală cu exact 5 minute după ce ți-a plecat trenul cu care voiai să călătorești, iar dacă suni servitoarea, aștepti la infinit.

Mai sunt apoi hoteluri de altă categorie: cu ora. Se spune că aici descinde societatea cea mai aleasă pentru că e... discret. Plătești un pol și ai o oră de „fericire”. (Să fie la el acolo!) care te va costa încă 150—200 de poli.

Și de-astea sunt o grama-dă în Arad.

Despre cinematografe

numai atât: și-acum, toți funcționarii și angajații comerțului cinematografic din Arad, al oricărui ar fi, sunt unguri. Vă desfid să-mi arătați doi români (singurul e d. Julian, iar d. Ștefanuț e conducător), nu la un cinematograf ci la toate câte sunt în Arad.

De ce să fi obligat să-l spuți domnișoarei dela ușă, în ungurește, să te conducă la locul tău, sau de ce să-ți spună: „Kerem a jehliet!”?

De stradă

auzi mai multe vorbe franțuzești decât românește, cu toate că-s puțini francezi în oraș. Dar toată lumea vorbește ungurește. Chiar pe un mare funcționar român din Arad, l-am auzit vorbind ungurește cu nevastă-sa, româncă și ea și cu fetița pe care o scoșeseră la plimbare pe malul Mureșului probabil pentru a-i da lecții de limba maghiară.

Românul zice că e... com-plezant și că vorbește ungurește pentru că ungurul care e cu el, nu știe românește.

Dar bine domnule „Complezant”, cu cât mai puțin com-plezant e el care, de 16 ani, nu și-a dat silința să învețe limba țării d-tale? Iar românii cari și între ei vor-besc ungurește, cum sunt câțiva tineri „de mare so-cietate și de bună familie” — zic ei — și niște tinere (una s'a măritat deja) tot din așa „familie mare”, cari din prietenie față de artiștii și artistele teatrului maghiar continuă să vorbească limba acestora, aceștia sunt de condamnat, de scuipat în mijlocul frunții unde cred ei că le-a rămas steaua sau ștampila nobleții familiei.

Văzând toate acestea.

Călătorul crede

că e tot în Ungaria plină de murdărie și praf. Și e în dreptul lui să ne creadă astfel dacă de atâtea timp, nu ne-au putut debarasa de atâția unguri, funcționari, chelneri, comercianți, pun-gași sau trișori cari nu vor să-și lapede obiceiurile ci și le „perfecționează” poate că tocmai ca elevul care voia să se imboldăvească de ofi-că pentru a putea contamina și pe profesorul de limba latină.

Trebuie să se isprăvească odată Românii trebuie să se trezească, să-și dea seama că indolența e un mare pă-cat, că dacă vom admite ca ungurii să ne vorbească, în oficiile publice, în restau-rante sau pe stradă, în limba lor, niciodată jertfa osta-șilor căzuți pentru patrie nu-și va găsi răsplata, niciodată nu vom avea o Româ-nie Mare adevărat româ-nească.

Și dacă românii din frun-tea treburilor publice, nu vor lua măsuri pentru ca murdăria și jaful să înceteze, niciodată nu vom fi în-cadrați între popoarele civili-zate și orice progres va trece pe lângă noi ca un ac-celerat pe lângă o haltă.

D. Călinescu

Manevrele armatei engleze

Londra. — Pe coastele provinciei Yorkshire au loc mari manevre combinate la care participă armata te-restră, marina și aviația.

Tema manevrelor este următoarea: o armată inamică caută să debarce trupe pe teritorul Angliei. Obiectul a fost atins.

După un bombardament intens, toate avioanele afară de 6 au fost atinse, însă trupele care dau atacul au putut să debarce forțe prin surprindere, în zorii zilei. Marinarii debarcați înaintează spre Hornsea.

Partizanii reinarmării, imediat după ce s'a aflat rezultatul manevrelor au început să ceară formarea unei aviații cât mai puternice, pentru a putea apăra cât mai bine coastele engleze.

Ministerul Instrucțiunii își ia rolul în serios!

În coloanele acestui ziar s'a scris despre falsificările de nume dela școlile minoritare, respective, ungurești.

Am cerut atunci, ca numai ungurii adevărați, a căror origină ungurească e indiscutabilă, să-și poată trimite copiii la școlile ungurești.

Iată că Ministerul Instrucțiunii a hotărât formal în chestiunea naționalității elevilor dela școlile ungurești din Cluj; îndrumând

pe toți cei de alte naționalități la școlile naționalității fiecăruia.

Așteptăm ca și la școlile ungurești din Arad să se facă purificarea cuvenită, pentru că prea și-a făcut capital partidul maghiar din acest oraș, din succesele ungurilor săi, membri în Comisia Interimară a municipiului.

Să vedem dacă Klug, Schwartz, sau Czettel sunt unguri...

Interesantele declarațiuni ale deputatului arădan Ștefan Popovici

(Urmare din pag. III.)

ratul și cunoscutul sovoinism, pentru o țară care nu-l plătește, în care nu trăește, însă care reprezintă pentru el, printr-o înțelegere falsă, țara lui pe care noi o știm că este dincolo de hotar?

Apararea națională e periclitată

Atunci ce se întâmplă cu toate datele pe care acești funcționari prin însăși misiunea lor în statul nostru le dețin; date de informații privitoare la recensămintele de oameni, animale, vehicule (notari), date informa-tive, (poșta) date de organiza-re topografică (Serv. Apelor și Sindicatul Crișurilor), date de circulație și căi de comunica-ție? (sefi de gară și can-tonieri). Ele vor trece desigur așa cum trec și acum în biu-rourele de informații ale sta-telor cari urmăresc cunoaștea-re lor. Dar aceasta privește mai mult cadrul militar, adică de pregătire militară. Nu voim și nici nu avem căderea a discuta chestiunea din acest punct de vedere. Ne interesează însă aprecierea poporului românesc, majoritar sub toate raporturile. Și această apre-ciere este dureroasă și cu concluzii înspăimântătoare de mari: moralul națiunii suferă din această cauză, a națiunii de lângă frontieră care vede, ju-decând și nu înțelege pentru că nu poate fi înțeles. Și atunci, atunci cade întrebarea cea mare, de care se agită, ca un ciorchine, plin răspunsurile: ce pregătire i se dă poporului a-cestuia dela frontieră pentru timpurile viitoare de încordare națională, timpuri cari se pre-văd de toți?

Unde-i tonicul românesc?

Ce tonic românesc a primit acest popor în răstimp de șasesprezece ani dela factorii lui de conducere, adică dela cetățenii minoritari, în slujba statului, atunci când toți acești factori poartă în ei germenul restaurării unor timpuri trecute? Unde este pregătirea su-fletească pentru ziua grea de mâine a acestui popor, lăsat să fie condus în sferile activității de stat, de foștii stăpânitori?

La temelia rezistenței pasive a acestui popor desconsi-derat tocmai în ceea ce el cre-de mai mult, situațiunea ac-tuală aduce neîncrederea și indoiala viitorului, germene distrugător de viață și de li-niște. Și lucruri așa de lim-pezi, așa de grave și triste nu

Folosiți bateriile „Galvani”

pot fi văzute și înțelese? De acolo din rezervele vitalității naționale nu se poate ridica îndemnul înlăturării piedicilor ridicate în calea drumului so-tit neamului nostru?

Izbava trebuie să vină, ea așteaptă omul. Noi știm însă că el doarme fără excepție la orice român. De aceea suntem încă increzători și încă fără teamă. Până nu va fi însă pre-târziu.”

Atureala națiunilor

Societatea Națiunilor este, după cum se poate deduce din actiunea ei, în serviciul Germaniei. Iată de ce?

Toată lumea crede, — sau trebuie să creadă, — că odă la există o societate a națiunilor care are menirea să facă pe cerberul păcii, grija unui război ar fi gră-tuită. Germania însă folosește această societate a păcii și credin-ța ce s'ar desprinde din existența drept paravan pentru înarmări-sale. Și nimeni nu zice nimic. Ni-meni nu protestează. Toți se în-nunează ca în fața unui copil care se joacă, în apropiere, cu o bom-bă, dar nimeni nu i-o ia din mână.

Germania disprețuește tratatul de pace, în vâzul și cu aprobare lumii întregi. Armata ei e gata a război. Și în acest timp, erit în-tinde de masă nu s'a ținut ședința Liga Națiunilor din... lipsă de oratori. Poate și din lipsă de sub-iect?

De ce se mai cheltuește atunci-tdta cu această inactivă și im-po-tentă Ligă a Națiunilor? Incă în-ite cu trei-patru ani, s'a spus existența ei e numai virtuală.

N'avem nevoie de societăți, ei pace. Iar Societatea păstrătoare păcii, își va da seama de ce-o pă-cut, atunci când prima schiță a buzurului nemțesc îi va împrași membrii adunați la... cafele.

O descoperire inter-santă

Paris. — Paralel cu la crările francezului Claude în apele Americii de Sud pentru utilizarea energiei termice din apa mării, inginerul Cartier a început să cădă din August o serie de per-iențe asemănătoare, pe ștru extragerea energiei valurile ce se formează la dânc.

Se așteaptă dela aceste per-iențe captarea unei en-ergii enorme, care ar putea avea numeroase alte aplica-ții în afară de aceea a ma-nui nou mijloc de congelare urmărită de francezul Georges Claude.